

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Évesre 170.— L., félévre 95.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 270.— L.

FŐSZERKESZTŐ:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca) 5. szám.

Megjelenik minden szombaton.

Tanulságok Székelyhidon.

Székelyhidon kulturhét volt. Sok tanuló foglal magában ezen kultur esemény, en azért érdemes ezzel behatóbban foglalkozni. Székelyhid Biharmegyében, az érme-

ki hegyek nyugati élén a Nagyvárad — Székelyhidon átbálas vasutvonal mellett kövő nagyközség — csónló nevű járás székhelye.

A legutóbbi népszámlálás szerint ezert több háza és határánál jóval több lakosa van.

Első ismert lakosai, mint neve is mutatja Székelyek voltak, akiket egy 1217-iki történelmi okirat a nagyváradi vár fegyveresével sorolt.

A községet már a tatárjárás (1241) előtt a magyar történelemben említett gutkeled nemesség birtokolta. Ennek ivadékai 1400-ig lakholják.

1459-ben már mint székely szerepel és az alábbi Zólyomyak alatt

fejlődésnek és lendületnek indult. 1460-ig várat is építettek ide, mely 1665-ben a török pusztítás folytán megsemmisült.

Az 1700-as években gróf Dietrichstein volt a község tulajdonosa. Ma pedig gróf Stettenberg Józsefnek van itt nagy birtoka és

igen szép kastélya, mely egyes részeiben még a nagynevű albisi Zólyomy-nemzetség építménye.

Református temploma ősi Mátyás korabeli csúcsíves építmény.

A székelyhidi róm. kath. templom.

A templom falában a Zólyomyiak cimere — és 1588-ban elhelyezett Zólyomy Tamás sírköve látható. A Zólyomyak által alapított és ma gróf Stubenberg-család tulajdonát képező kastély udvarán van a római katolikus templom, melyet 1764-ben gróf Dietrichstein építtetett.

A páratlanul szép fekvésű és ujabban renovált templom a község díszét képezi. A község esperes-plebánosa: Hagen Ferenc, aki hiveinek szerető atyja és népét fajtája iránti szeretete mellett mély vallásosságra neveli.

A Kulturhét sikere részben az ő buzgó és lelkes tevékenységének

köszönhető. A katolikus népszövetség éppen az esperes-plebános közbenjárására határozta el a kulturhét rendezését Székelyhidon.

Sikereit a szociális misszió jelenvolt munkásai, névszerint Stettner Andrea és Zachariás Flóra nővérek tanulságos és különösen a

Hagen Ferenc esperes-plebános.

nőnevelés kérdéseit minden irányban felölelő előadásai tették érdekessé.

E sorok írója gazdasági kérdésekben volt a kulturhét előadója, a megtartott előadás-sorozatot megbeszélések követték, melyekben

a község intelligenciája a kisgazdákkal együtt vett részt.

Meleg érdeklődés mutatkozott különösen a nők körében a baromfiak helyes és gazdaságos tenyésztése iránt. Felmerült az a kérdés is, hogy mely fajtákkal volna a Székelykörnyéki parlagi baromfi megjavítható.

Érdeklődés mutatkozott a győgyászatok természetese, a velük való munkálkodás jövedelmezőségük iránt. Kérdezősködtek a baltacim és szudáni fű természetéről.

A szövetkezetek és azok szervezése körül különösen nagy volt az érdeklődés. Ezek a kérdésekben jártas és tájékozott szakemberek kellene, hogy gyakran megjelenjenek a kisgazdák körében. Nem tudnak kezdeményezni mert a szövetkezeti kérdésekben járatos, elismert emberek hiányoznak.

A termények értékesítése pedig még csak szövetkezeti alapon oldható meg. A szövetkezeti alapon és módon remélhető a gazdasági helyzet javulása.

Török Elek
okleveles gépészmérnök

A mi fiaink.

A kisebbségi életben, ahol a kormányzat nem mindig tanúsít kellő megértést és jóakaratot a nép iránt, sokszorosan nagy jelentőséggel bír az a kérdés, hogy a tanult elem, a vezető osztály hogyan teljesíti kötelességét a saját vérei iránt. Az erdélyi magyarság mostani vezető nemzedéke becsülettel igyekezett eleget tenni hivatásának s az átmeneti idők rettenetes veszteségei között igyekezett megmenteni a megmenthetőt a jövő számára.

Milyenek lesznek a jövő munkásai, a mostani erdélyi magyar fiatalok? Készülnek-e kellő komolysággal hivatásuk betöltésére? Igyekeznek-e megszerezni azokat az ismereteket, amelyet népük vezetésére alkalmassá fogják tenni őket, fontolgatják-e lelkükben a magyarság megmaradásának súlyos gondjait, mellesleg-e szívükben a falu népe iránt való testvéri szeretetet?

Olyan kérdések ezek, amelyek az erdélyi magyarság legkisebb tagját is élethevően érdeklik.

Mi, a magunk örállomásán féltő gonddal és szeretettel figyeljük a tanult pályákon előretörő ifjúság lelkületét. Hiszen kezdettől

fogva az volt legfőbb célunk és legforróságunk, hogy a művelt, vezető osztály falvak népét lelkileg közelebb hozzuk egymáshoz, egymás megismerésére és szeretetössetassuk.

Örállomásunkról most a legkedvező feltétellel küldhetjük olvasótáborunknak diákjaink, egyetemi és akadémiai hallgatóink komolyan készülnek jövő feladatukra. A magyarságukat is szorgalmasan végzik, az a mi nézőpontunkból hasonlóan örvendéget jelentenek számunkra. A jövő feladatainak helyes látása és fölismerése kialakuljon. Az erdélyi faluban bemutatunk egy ifju gárdát, az idei tanulmányi évben kitünő tanulókat, akik a falusi nép sorsa iránt való őszinte érdeklődésűek.

Az Erdélyi Fiatalok című ifjúsági lapunk elmúlt iskolai év végén pályadíjakat osztott ki az erdélyi magyar falu bizonyos

kérdéseinek megtárgyalására. A nyertesek érdemeik arra, hogy a nép legszélesebb rétegei is megjegyezzék nevüket. Az erdélyi magyar falu gazdasági helyzetéről szóló jeles tanulmányával első díjat nyert *Baczó Gábor* joghallgató, második díjat *Nagy Jenő* tanárjelölt. A tanult vezetőosztály és a nép egymáshoz való viszonyát, egymás iránt való kötelességeit *Gyallay-Pap Zsigmond* dolgozta ki pályamunkájában. A munkát kiváló közéleti férfiak bírálták meg s bírálatukban azt az óhajlásukat fejezték ki, hogy *Gyallay-Pap Zsigmond* dolgozatát nyomtatásban is érdemes lesz megjelentetni. A megtisztelő óhajlást a pályadíjak kitűzői teljesíteni fogják. A nép ősi művészetéről irt értékes munkájával első díjat nyert *Venczel József* joghallgató, második díjat *Pálffy Zoltán* tanárjelölt. Egy-egy kiválasztott falu helyzetéről részletes leírást kellett adnia. A feladatot egyformán dícséretes eredménnyel dolgozták ki: *Miklós András*, *Baczó Gábor* és *Nagy Jenő*.

A katolikus népszövetség ifjúsági szak-

osztálya szintén tüzött ki pályadíjakat erdélyi magyar falvak tanulmányozására. Ezt a pályázatot különösen érdekessé tette báró *Jósika János* kamarai képviselő 5000 lejes különdíma olyan pályamunkák jutalmazására, amelyek a szatmármegyei sváb eredetű magyarok helyzetével foglalkoznak. A pályadíjon két kitűnő munka osztozott meg. Mezőfény község viszonyait *Gnánt János* tanárjelölt, Csomaköz községét *Prineringer János* joghallgató ismertette. A katolikus ifjúsági szakosztály pályázatán első díjat nyert *Kiss Arpád* joghallgató Kibéd községről szóló gondos és mélyreható tanulmányával, második díjat *Baczó Gábor* joghallgató Bágy község viszonyainak tanulságos ismertetésével.

Örömmel akartuk kifejezésre juttatni, mikor ifjúságunk derék munkáját kiemeltük a hétköznapi események közül. Azt hisszük, olvasóink is meglepődéssel veszik hírül, hogy a jövő vezetőosztálya komoly elmélyedéssel és lelkes szeretettel készül nemzetvédő feladatára.

KÜLFÖLD

A pápai rádió leadó-állomás megkezdte működését. A *Vatikán* rádióállomását *XI. Pius* pápa február 13-án adta át rendeltetésének. Az állomást *Marconi* az olaszok híres feltalálója építette és ő végezte a gépek és műszerek felszerelését és beállítását is. A pápai rádióállomás megnyitása fényes ünnepségek keretében történt. A pápa megnyitás alkalmával a *Vatikán* rádióján keresztül szöveget intézett a világ összes népeire. A pápa szövegében a szeretetre és békére intette az emberiséget. Beszéde végén *XI. Pius* pápa mindenkinek üdvözlését küldötte. A pápa megnyitó beszédét a világ minden jelentősebb leadója közvetítette, úgy, hogy azt az egész világ hallhatta.

A horvát összeesküvés. Az utóbbi hetekben rendszeresen megismétlődő bombamerényletek voltak Horvátországban. Nem egyes emberek élete ellen, hanem szerb intézmények ellen. A merénylők, úgy látszik, ezzel is igazolni akarták, hogy Horvátországnak Szerbiával kapcsolata ellen tüntetnek a merényletekkel.

Német dolgok. A német kormány nagy gazdasági terveiről már irtunk egy alkalommal. Most nyilvánosságra került egy része azoknak a terveknek, amelyekkel a kormány a súlyos gazdasági helyzeten javítani akar. A mezőgazdasági termelés eddigi rendjét akarják gyökeresen átszervezni, úgy, hogy majdnem kétmillió hektárnyi területen (vagyis négy millió holdon) gabona helyett jobban hasznosítható ipari növényeket termeljenek. A terv most van kidolgozás alatt s igen jó eredményeket várnak megvalósításától.

A német belpolitikai élet ezen azonban megint borul. A kormány ugyanis a hárszabályokat módosította, hogy az országgyűlést ezzel több munka elvégzésére tegye képessé. A német nemzeti szocialista párt, a német nemzeti párt, valamint a néppárt, vagyis az országgyűlés jobboldali pártjai élesen tiltakoztak a módosítás ellen s hogy az mégis megtörtént, elhatározták, hogy nem vesznek tovább részt az országgyűlés munkájában s ezt bejelentve, ott hagyták a parlamentet. Ez annál sajnálatosabb, mert nemsokára nagyon fontos külpolitikai kérdések fognak tárgyalás alá kerülni a Népszövetségben s az országgyűlés egysége nagyon megerősíti a kormány helyzetét ezeken a tárgyalásokon.

A nagyvállalkozók ellen. Az élet hallatlan drágulásában nem kis része van annak, hogy a mindennapi fogyasztás tárgyául szolgáló iparcikkek ára semmit

sem csökkent, holott már csak a mezőgazdasági termények árának nagy esése következtében is olcsóbbodnia kellett volna. Hogy nem így történt, annak az az oka, hogy a nagyvállalkozók egymással összehesztelnek, vagyis kartellt kötnek, hogy nem adják olcsóbban az iparcikkeket egy meghatározott árnál. Az így kötött kartellekből származó gazdasági nyomás ellen olyan módon kívánnak védekezni, hogy törvénnyel felhatalmazzák a kormányt a vállalatok ármegállapításának ellenőrzésére és, ha kell, szabályozására. A magyar országgyűlés épen most tárgyalja az erre vonatkozó törvényjavaslatot s remélik, hogy a rövid idő alatt életbe lépő törvény enyhíteni fog a fogyasztó közönség nyomorúságán.

Magyarország különben a tavasszal nagyarányú közmunkákat indít meg, a főváros is, a kormány is, hogy ezzel segítsen a munkanélküliségen.

Napfényre jutott titkok. Nagyon sok olyan eseménye volt a világháborúnak, amit akkor a legmondosabban eltitkoltak s csak most kezd lehullni róluk a fátyol. Ilyen titkot mond el József főherceg háborús emlékeinek most megjelent ötödik könyvében. 1917-ben néhány román konzervatív politikus felajánlotta a főhercegnek a román trónt, mert úgy vélték, hogy így tudják hazájuk biztonságát megszerezni. József főherceg azonban nem fogadta el az ajánlatot s így a tervet elejtették. Azt pedig nem lehet kiszá-

mitani ma már, hogy hogyan fordult volna a dolgok, ha elfogadja.

Kommunisták mulatsága. A cseh országgyűlésen szórakoznak a kommunista képviselők. Minden ülést megzavarnak, lármába fullasztanak, éneklnek a kommunista indulót, verik a padokat s az elnök asztalát rendőrsíksakkal, gumibottal és vörös szekfüvel díszítik, úgy, hogy csak nagy hajjal lehet a rendet helyreállítani.

Közben pedig a polgári pártok szenvedélyesen támadják a kormányt és az agráriusokat a vámbáború miatt, ami Magyarország nem okoz kárt, de a cseh ipart máris közel juttatta a bukáshoz.

Belpolitikai hírek

A kolozsvári tartományi igazgatóság rendeletet adott ki a magyar nyelv használata ellen. A nemzetipárti kormány kétszínű viselkedésére megint jellemző eset történt. Mamiurék kormányrajutásuk idején hangosan hirdették, hogy a kisebbségeknek megengedik a köz-igazgatásban saját nyelvük használatát. Erre az ígéretre alaposan rácafoltt a kolozsvári tartományi igazgatóság egy rendelete. *A rendelet szerint a közigazgatásban minden jegyzőkönyvet, kiadványt, rendeletet az államnyelvén, tehát románul kell készíteni és kiadni.*

A tartományi igazgatóság nyelvrendelete ellen a parlament-

ben több, kisebbségi képviselő tiltakozott. Calinescu belügyminiszteri államtitkár erre kérésre, hogy a kisebbségekben és tanácsokban használják nyelvüket, kérvényeskedhetnek be kisebbségi nyelvek azonban bizonyító erejű nyelvek csakis az állam nyelvén íráshatók ki. A kérdés ezzel szemben értelmű felelettel nincs elve. A kormány már évek óta ígérgeti, hogy törvénnyel fogja a nyelvhasználat ügyét rendezni, úgy látszik azonban e kötelezettségének nem akar eleget tenni.

A román újságok a kisebbségi nyelvhasználat kérdésével kapcsolatban sok támadóhangot keltenek. A Curentul című újság például „Magyar igazságszolgáltatás Romániában” cím alatt közli, hogy a nagyváradi községi tanácsok ügyében a Magyar Párt az igazságszolgáltatás folyamodott. A tárgyalás Tóthvárt volt a revíziós bizottság előtt s a szokásos formában után dr. Kotzó Jenő, a Magyar Párt biharmegyei tagozatának elnöke emelkedett szószárra s így szól: — mondotta Kotzó — kérem, engedje meg, hogy a fogásaimat magyar nyelven fogjam elő. Anélkül, hogy az elnök megengedte, vagy megtagadta volna a Kotzó Jenő kérését a Magyar Párt biharmegyei tagozatának elnöke egy fél óráig résztül magyar nyelven beszélt. **Megkapta a külföldi kölcsön a román kormány.** Popovici pénzügyminiszter hosszasan tárgyalta a külföldi tárgyalások után 7 millió lejnyi külföldi kölcsönt a

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„Minerva Biztosító” R.-T.

tehát magyar köteletség biztosítását ide

Romániának. A kölcsönjegyzésben a győztes államok közül Anglia nem vett részt. A kölcsön megkötésének híre a kormány helyzetét megerősítette. Ellenzéki ujságok a múlt héten pedig már hangoztatták, hogy amennyiben a kölcsönt Románia nem kapja meg, a kormány helyzete válságossá fog alakulni. Arról írtak, hogy a kormány távozásának esetén Presan tábornok fog kormányt alakítani. Az ellenzéki pártok lapjai ezzel megint a katonai diktatura bevezetésére céloztak, ami állandó kísértete néhány hónap óta a román belpolitikai életnek.

A kölcsönrel kapcsolatban még a következőket közölhetjük: Romániának 199 milliárd lej külföldi adóssága van. Ezért a nagy összegért Románia évente 10 milliárd lejt fizet kamat és törlesztés címén. *A most kapott kölcsönösszeg tehát nem fedezi Románia ez évi kamat tartozását sem!* Nem remélhetjük tehát, hogy a kölcsön segítségével Románia gazdasági életében javulás fog beállani.

A nagyváradi prefektus bosszúja. A nagyváradi prefektus nem jó szemmel nézte azt a becsületes, magyar munkát, amit Biharmegyében Kövér Gusztáv, a Magyar Párt bihari tagozatának alelnöke kifejtett. A prefektus több ízben akart kellemtellenkedni Kövér Gusztávnak, de ez egy ízben sem sikerült neki. Legujabban a prefektus Kövér Gusztáv utlevelét akarta elkobozni, hogy Kövér ne utazhasson Magyarországra. Kövér természetesen nem adta át utlevelét az erőszakos prefektusnak. Erre a prefektus házkutatást tartatott Kövér Gusztáv lakásán, hogy utlevelét elvehesse. A házkutatás főganasztítása ellen Kövér Gusztáv tiltakozott, de azt a vizsgálóbíró végzése alapján mégis meg-

tartották. A házkutatás nem járt eredménnyel, Kövér Gusztáv magyarpárti alelnök utlevelét nem vehették el. A prefektus eljárása ellen a Magyar Párt biharmegyei tagozata a magyarpárti képviselők útján tiltakozását jelentette be a kormánynál.

Udvarhelyen a magyarság már gyűléseket sem tarthat. A Székelyudvarhelyen lakó gazdák, iparosok és kereskedők népgyűlést akartak tartani, hogy nyomasztó gazdasági helyzetüket megvitassák. A népgyűlés tárgysorozatára fel volt véve az elviselhetetlen adóterhek ellen való tiltakozás is. Ugy látszik, a hatóságoknak nem tetszett, hogy az udvarhelyi polgárok a kormány helytelen gazdasági politikáját bírálgatják és ezért a népgyűlés megtartását nem engedélyezték.

* HIREK *

A hűtlenek ellen. A bánági svábok legfőbb politikai szerve: a néptanács fontos határozatot hozott legutóbbi gyűlésén. Elhatározta, hogy népi becsületbírószágot állít fel, amely adott esetekben megállapítja, hogy a sváb nép valamelyik tagjának politikai magatartása mennyiben sérti a sváb nép egyetemes érdekeit és mennyiben távolodott el kielégéseiben a tisztességtől. Ez a népi becsületbírószág a fajárulokat esetleg ki is veheti a népközösségből. Nálunk is bizonyosan eljön az idő, mikor a karikás magyarokkal és más félrefaragókkal erkölcsileg leszámolhatunk.

A magyar rádió sikere. A magyar rádió kiválóságát minden-nél fényesebben igazolja, hogy a múlt hét egyik estjén az összes nagyobb európai állomások a budapesti rádió-leadóállomás

műsorát közvetítették. A budapesti rádió kiváló műsora egész Európában általános feltűnést keltett. Budapest műsora ezután gyakran fog szerepelni az európai rádiók műsorán.

Borzalmas szerencsétlenség történt egy kínai szénbányában, Wu-shun mandzsuri község közelében borzalmas bányaszerencsétlenség történt. A község határában levő szénbánya fölrobbant. A robbanás következtében a bányának csaknem valamennyi aknája és tárnája beomlott. *A föld háromezer kínai munkást temetett el.* A mentési munkálatok megindultak, de a mérnökök véleménye szerint a háromezer munkás közül egyet sem tudnak élve kimenteni. A szerencsétlenség hírére a bányászok családtagjai közül sokan megőrültek. Eddig egy tárnát sikerült kiásni, de a bányászok benne már mind halottak voltak. Az emberiség történetében a mandzsuri szerencsétlenséghez hasonló méretű bányaszerencsétlenséget még nem jegyezték fel.

Súlyos visszaélések történtek a vasutasok nyugdíj pénztáránál. A Bukarestben székelő vasuti nyugdíjpénztárnál súlyos visszaéléseknek jöttek nyomára. Bűnös tisztviselők hamisított fizetési utalványok alapján többmillió lejt vettek fel jogtalanul a nyugdíjintézet pénztárából. A csaló főtisztviselőket a rendőrség letartóztatta.

Halálosvégi lövöldözés a lakodalomban. A biharmegyei Tinódon egy román családban lakodalmi ünnepséget ültek. A lakodalmazók között volt Bradea Gábor 21 éves fiatal román legény is. Bradea a lakodalmi menetben lövöldözni kezdett. Az egyik revolvergolyó Bradea öcsét találta, aki azonnal meghalt. A gyilkos legényt letartóztatták.

Falufejlesztési tanfolyam Csikszenttamáson.

A róm. kath. Népszövetség kezdeményezésére Csikszenttamáson jól sikerült falufejlesztési tanfolyam folyt le. A tanfolyam 5 napig tartott, február 1-től 6-ig. Naponta két külön csoportban gyűltek össze a nők és férfiak a csikszenttamási, szép kulturbázis termében, hogy az előadásokat meghallgassák. A hatalmas terem kicsinek bizonyult az érdeklődők befogadására. Volt rá eset, hogy 600 ember szorongott a kulturbázisban, de 500 mindég volt!

Előadásokat tartottak Stettner Andrea szociális testvér a nők szociális kérdéséről. Bálint Vilmos plébános a nő és férfi közötti különbségről. Dr. Szász

Ferenc a falut érdeklő gazdasági kérdéseket ismertette. Blénessy Károly a méhészet hasznáról beszélt. Sándor Imre a róm. kath. Népszövetség igazgatója a kommunizmus veszedelméről tartott előadást. Domokos Pál Péter tanárnál előadásán kívül dr. Boga Lajosné a családi és egyéni erkölcsről értekezett.

Az előadások alkalmával minden esetben egy felvonásos szindarabokat adtak elő a műkedvelők. Ezzel a rendkívül ügyes rendezéssel Bálint Vilmos, a község derék plébánosa elérte azt, hogy a komoly előadásokban kifáradt lelkek felüdültek és a hallgatók pihent ésszel hallgatták végig a következő előadást.

Erdély és Bánát legnagyobb városa Kolozsvár. A népszámlálás számadatai szerint Kolozsvárnak 98 ezer 700, Temesvárnak 95 ezer és Aradnak 77 ezer lakója van. Ezek szerint Erdély és Bánát legnagyobb városa Kolozsvár.

Kökösön csoda-borjut ellett egy tehén. A háromszékmegyei Kökösön csoda-borju született. A borjunak az alsó ajka rendes, a felső azonban kettős. A borjunak két orra és két nyelve van. Nem tud szopni, ezért üvegből táplálják. A csoda-borjut Toók Márton előfizetőnk 12 éves tehené ellette.

Aki nem ünnepelt — fizessen! Marosvásárhelyen a január 24-iki nemzeti ünnep alkalmával több kereskedő nem tűzte ki a román nemzeti lobogót. A rendőrség most azokat a kereskedőket, akik nem tűzték ki a lobogót a nemzeti ünnep alkalmával, egyenként ezer lej pénzbírsággal büntette meg.

Az őrangyal. A csodával határos eset történt egy hét éves new-yorki leánykával, a kis Margaret Murphyyal. A kis Margaret egy negyedik emeleti lakás ablakából az uccára esett. Epen egy üresen álló gyermekkocsiba zuhant. A kocszi pozdorjává tört, a kisleánynak azonban néhány horzsoláson, no meg az ijedségen kívül semmi baja sem történt. Mégis csak igaz, hogy a gyermekek felett az őrangyal őrködik!

Miért mondott le állásáról a hunyadmegyei prefektus? Oncu Jacob Hunyadmegye prefektusa állásáról lemondott. A kormány a prefektus lemondását elfogadta. A prefektust ugyanis okirat-hamisítással vádolják és bünygyi eljárást indítottak ellene.

A női szépség titka nem a kozmetikumokban, hanem az egészségben, életerőben rejlik. Üde arcszint kap, ráncoktól mentes, telt lesz a képe, ha reggelire, uzsonnára Ovomaltine természetes erősítő tápszert használ,

Az Erdélyi Gazd. Egylet magyar Kéreményi kirándulásának tudnivaló...

Az E. G. E. március 16—25. napjain a budapesti országos mezőgazdasági kiállítás alkalmából Magyarországra gazdasági tanulmányi kirándulást rendez, amelyen úgy férjfelek mint nők kedvezményes áron mellett vehetnek részt, amennyiben az alábbi feltételeknek megfelelnek. A kiránduláson való részvételi szándék legkésőbb március hó 3-ig bejelentendő az E. G. E. titkári hivatalához, Budapest, Kolozsvár, Attila-u. 10. A bejelentéssel egyidejűleg beküldendő a jelentkező állampolgársági bizonyítványa és személyazonossági igazolványa hiteles másolatban. Az utlevél szerzéséről az E. G. E. gondoskodik. A részvételi díjak többféle csoportosításban vannak összeállítva, aszerint, hogy a jelentkezők csak Budapestre mennek, vagy a Balaton körüli és gödöllői vidéki kiránduláson is részt vesznek és Budapesten igényelnek-e szállodai elszállásolást, vagy privát háznál, ismerősöknél szállanak meg.

Részvételi díjak: Az I. csoport részvételi díja 3900.— lej, azok részére, akik szállodai elszállásolást igényelnek és részt vesznek a vidéki kiránduláson.

A II. csoport részvételi díja 2900.— lej, azaz Kettőezerkilencszáz lej azok részére, akik részt vesznek a vidéki kiránduláson, de Budapesten nem tartanak igényt elszállásolásra.

A III. csoport részvételi díja 2700.— lej azok részére, akik a vidéki kiránduláson nem vesznek részt, de Budapesten elszállásolást igényelnek.

A IV. csoport részvételi díja 1700.— lej azok részére, akik a vidéki kiránduláson nem vesznek részt és Budapesten elszállásolásra nem tartanak igényt.

Két magyar tüzoltó eloltotta morenii tüzet. A csaknem két óta égő morenii petroleum-utatót Schilsong József és Florian József budapesti tüzoltók társaságának tagjai sikerült eloltani. Amit a mérnökök és tudósok nem tudtak megtenni, az két magyar tüzoltónak sikerült. A két magyar tüzoltó többmillió lejtárlalmat fog kapni a román petroleum társaságtól.

Szerecsés találkozás. Érdekes találkozás játszódott le Budapesten a főkapitányság épülete előtt. Egy öreg asszony egy középkori és jólöltözött úrtól kérdezősködött, hogy hol van az a hivatal, ahol az eltűnt, orosz fogságba esett katonákról lehetne tudakozódni. Öreges bőbeszédűséggel elmondotta, hogy a fia orosz fogságban van, legutoljára Berezkából kapott tőle hírt, a férje pedig elesett a háboruban. Az ur felfigyelt a beszédre, hiszen, amint mondotta, ő is Berezkában volt fogságban.

— Ki a fia, asszonyom? —
— Sarkady Lászlónak hívták és hadapród volt.

A férfi erre zokogva a nyakába borult az öreg asszonynak, hogy ő Sarkady László, körülbelül egy évvel ezelőtt került haza Oroszországból és azóta mindenfelé hiába kereste édes anyját.

Borzalmas gyilkosság történt a Regátban. A regáti Idricu községben borzalmas kegyetlenségű gyilkosság történt. Ilie Elconora asszony fejszecsapásokkal agyonütötte vadházastársát, Mitache földművest azután lefűrészelte a holttest kezét és lábait. A csontok testből kivette a szívet és a beleket a kutyaéknak vetette oda. A végtagokat elásta a kertben, a törzset pedig a kutba dobta. A kutban lévő hullarészlet az udvaron játszadozó gyermekek észrevették és lármát csaptak. A

Csodálatos változás.

Gábor Jenő, a szatmárvidéki magyarellenes mozgalomnak legalaposabb ismerője, több füzetben beszámol arról a valóságos hadjáratról, melyet már évek óta folytatnak a szatmárvidéki magyarság ellen. Ugyanis ezelőtt vagy kétszáz évvel sok német telepedett le azon a vidéken, akik lassanként önként teljesen elmagyarosodtak, templomaikban, iskoláikban csak magyar szó hangzott, mert ez lett az anyanyelvük.

Ujabban azonban kisültöttek róluk, hogy nem lehetnek magyarok, mert német hangzású nevük van, tehát tüzzel-vassal vissza kell őket németesíteni. Minthogy a szatmárvidéki derék svábok nem akarnak lemondani a magyar nyelvről, különféle módon fenyegették, erőszakolták őket; iskoláikban betiltották a magyar nyelvet, majd be is zárták azokat. A mostani népszámlálásnál pedig kimutatták, hogy azon a vidéken alig van magyar. Mig a legutolsó magyar

népszámlálásakor például Nagy-károly városában közel tizenhatezer magyar és csak 63 német volt, a mostani összeírás már csak alig háromezer magyart talált (holott csak református is több van), viszont talált hatezer németet, sőt háromezer románt is, pedig ezek többnyire görög katolikus vallású magyarok.

Igy történt a többi községben is. Az önként elmagyarosodott svábok azonban minden erőszakoskodás dacára sem akarták engedni, hogy megfosszák őket magyar anyanyelvüktől.

Ez a derék magatartásuk nagyon jól esik és vigasztalásul szolgál, de a magyarságunkért folytatott nehéz küzdelmeinkben szolgáljon buzdításul, követendő nemes például tősgyökeres magyar testvéreinknek is, akiknek szintén derekasan és fajszeretettől áthatva kell harcolniok magyarságunkért, édes magyar nyelvünkért és magyar iskoláinkért!

csendőrség megindította a nyomozást és hamarosan letartóztatta a gyilkos asszonyt. A csendőrség csak nagy nehezen tudta megvédeni a gonosz lelkű némbert a feldühödött lakosság bosszujától.

Meghalt a világ legnehezebb embere. Az amerikai Portland városban most halt meg egy *Butherwort* nevű ember. A derék férifü 225 kilót nyomott. Utazások alkalmával a vonaton mindig külön fülkét kellett számára bérelni. Szülővárosának sok keletlenyiséget okozott, mert ha valahol megjelent, mindig életveszélyes tolongás keletkezett körülötte.

Délromániában kiöntött a Duna. A Dunán megindult a jégzajlás. A Duna torkolata felé a jég összetorlódott és ezért a Duna több helyen kiöntött. *Valkov* város nagyrésze víz alá került. A nagy hideg következtében a kiáradt víz megfagyott és a városnak 300 háza most jég alatt van. A Duna torkolatához műszaki csapatokat vezényeltek, hogy nagyobb veszedelem keletkezésének, a Duna jegének felrobbantása útján elejét vehessék.

Színházban krákogás, tisztelet, nátha ellen véd Anacot pasztilla rendszeres szopogatása. Egy fiola ára 37.— lej.

Megrázó jelenet egy akasztásnál. Törökország átalakulásának amely Kemál pasa irányítása mellett gyors lépésekkel halad előre, sok belső ellensége van. A múlt évben összeesküvést lepleztek le, melyet mohamedán szerzetesek (dervisek) rendeztek az állam ellen. Az összeesküvést halálra ítélték. Az ítélet végrehajtása a szokottnál is nagyobb izgalmat keltett. Ugyanis az történt, hogy az akasztófa alatt az egyik elítélt kirántotta magát örei kezéből, beszaladt a tömegbe, ahol nem tudtak rálőni és elmenekült.

Óriási földrengés. Ujzeland szigetén (Csendes óceánban Ausztráliától délkeletre) óriási földrengés pusztította el 100 kilométeres hosszúságban a falvakat és városokat. Ezekre rug az áldozatok száma, az anyagi kár pedig szinte fölbecsülhetetlen.

Jókedvünk, munkaképességünk sokszor attól függ, hogy reggel alaposan kitisztultak-e beleink. Vegyen be — orvosának rendelésére — este 2—3 szem Artin dragéet.

„Transsylvania” Bank RT

Cluj-Kolozsvár.

Fiókintézetek:

Torda,
Gyulafehérvár,
Marosujvár,
Maroshévíz,
Ditró,
Möcs
Gyergyószentmiklós,
Csikszereda,
Csikszentmárton,
Kézdivásárhely.

Kirendeltségek:

Aranyosgyéres,
Elfogadbetételek, leszámítól
váltókai és bárhova
teljesít átutalásokat,
meghitelezéseket.

ÚJ KÖNYVEK

Keserű serbet címmel *Bíró Vencel* egy kedves történeti regényt írt, mely az öreg Rákóczy György erdélyi fejedelem korában játszódik. A fejedelem elküldi a török szultánhoz követét, Szalánczy urat, hogy adjon át 10.000 arany adót, de ennél többet ne is igérjen. Nehéz a helyzete Szalánczy uramnak, mert a török fővezér s maga a szultán is nagy haragra gerjed emiatt, és hogy nagyobb adót erőszakoljanak ki, visszatartják Konstantinápolyban a követet. De Szalánczy igaz erdélyi magyar, nem törődik saját életével, hanem a fejedelemnek is azt írja, hogy nagyobb adót ne fizessen. Ott is pusztul el Konstantinápolyban, a török szultán fogságában, de

azzal a fölemelő tudattal, szeretett magyar nemzete és ces kis hazája hűségese szótában állott mindhalálig, fiúi kötelességének becsületet tett.

Szalánczy uram magával leányát, Anikót is, akinek daliás, költői lelkű török iránti szerelmét szépen, szírija meg. De a szerelmes ifjú nem lehet egymásé, elválasztják őket az apa erős magyar értelemmel a török a magyarnak nagy ellensége, leigázza.

A különben sok kedves jeltet, szép leírást megába fog regényt, mint élvezetes olvasmányt ajánljuk olvasóink figyelmébe. A Magyar Nép útján lejért rendelhető meg, mely hozzászámítódik még a postaköltség.

Művelődési mozgalmak

Színelőadások Csikszenttamáson

A rom. kath. Népszövetség által rendezett csikszenttamási falufejlesztési tanfolyam alkalmával a következő darabok kerültek előadásra:

Tarnai: A sifonér, előadták *Bács András*, *Bács Andrásné* és *Amitiné*. *Déri Kálmán:* Anti és Terézi, előadták *Bara Imre*, *Gábor Tera*. *Gyallay Domokos:* A szerelmes levél, előadták *Tamás Tera*, *Iartó István*, *Márton Regina*. *Békeffy László:* Lajesi bácsi, előadták *Bara Ignác* kántor, *Bara Márton*, *Bara Mártonné*, *Bálint Ilke*. Forog, nem forog? előadták *Bara Ignác*, *Kosztáné sz. Székely Eszter*, *Tamás Andrásné*, *Katona István*. *Guti Soma:* Hajmeresztő történet, előadták *Balogh István*, *Imecs Antal*. *Gyallay Domokos:* A kutya, előadták *Ferencz János*, *Kóka Ferenc*, *Kóka Ferencné*, *Albert Gergely*.

A szereplők mindannyian kiváló alakítást nyújtottak és nagy sikerrel játszották meg szerepeiket. A betanítás fáradságos munkáját *Bálint Vilmos* plébános végezte. Szerepelt az előadások alkalmával *Bara Ignác* kántor ve-

zetése alatt a 49 tagú énekes Szóelőadókat adtak elő: *Bálint Vilmos* (Kuruc dalok), *Bíró Gáspár* (Kuruc dalok), *Bíró János* és *Katona Dénes* (Mit busz kenyeres?), *Ferencz János* (Kuruc dalok).

A 19 tagból álló fuvós zenei *Bálint Vilmos* plébános vezetésével mellett sok szép magyar dalt zenedarabot adott elő az előadások között.

A csikszenttamási falufejlesztési tanfolyamnak tehát e tekintetben is szép sikere volt s reméljük a tanfolyam hatása mindenütt méltó lesz a sikerhez!

PIAC

Gabonaárak Brassóban.

Buza 380—400, kukorica 230—250, rozs 250—280, sörösz 350—370, takarmányárpa 260—280, zab 310—340 lej mázsként.

Gabonaárak Udvarhelyen.

Buza 70—75, rozs 50—55, árpa 50—55, zab 28—30, kukorica 45—47, krumpli 18—20 lej literes vétként.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Ne csaljuk meg önmagunkat!

Szinte hihetetlen, de mégis úgy van, hogy igen kevés azoknak a gazdáknak a száma, akik vagy tudva, vagy tudatlanul nem csalják meg saját magukat.

Gondoskodunk-e például mindannyian arról, hogy *trágyatelepünk* alá legyen mélyítve, a trágyalé ne folyjon el, a trágyatelep legyen megöntözve és tapodva, hogy a trágya kellő fokú érettsége minél előbb beálljon? Vajjon mindig érett állapotban hordjuk-e ki a trágyát, mikor a szalmaszálak még felismerhetők, de legkisebb húzásra már szétszakadnak, vagy pedig túl hagyjuk érni? Legtöbbször túlétten hordjuk ki s így abból a trágyából, amelyik éretten, mondjuk 100 szekér lett volna, csak 50 szekér lesz, de az 50 szekérben már nincs meg az a tápanyag, ami megvolt a 100 szekérben. Hasonló hibát követünk el, ha túlkorán — szalmásan — szántjuk alá a trágyát.

Azzal is becsapjuk magunkat, hogy ha a kihordott és elteregtetett trágyát nem szántjuk alá minél rövidebb idő alatt. Az is hiba, ha a trágyát sokáig hagyjuk apró kupacokban a földön. Ha már nem tudjuk hamarosan vagy rövidesen alászántani, hát legjobb „szavasba“ (melegágyba) hordani a tábla szélére, ott jól megtipratni és beföldelni.

A műtrágyákat sem próbáljuk ki teljes mértékben, hanem felülünk egy-két szöszátyár embernek, aki nem ért el eredményt, legtöbb esetben azért, mert nem jól alkalmazta. Minden gazdának saját magával szemben való kötelessége, hogy lelkiismeretes műtrágyázási kísérletet végezzen. Majd írunk arról is, hogy miképpen kell a kísérletet végrehajtani.

Hát a *pillangós virágu* (bükköny, lóhere, lucerna, baltacim) takarmánynövények termelésének fontosságát tudja-e minden gazda? Kellene, hogy tudja, mert azok termelésével egyik legfontosabb tápanyagban, a nitrogénben gazdagítjuk talajunkat.

Azzal is gyakran becsapjuk magunkat, hogy állatbetegségek ellen nem arravaló orvosságokkal, vagy súlyosabb esetekben állatorvos igénybevételével védekezünk, hanem kuzuzslással. Ha ez nem így lenne, nem akasztanák ki sok helyen a döglött tyukot az árokparti fára azért, hogy megijedjen a betegség.

Hát arra vigyázunk-e mindig, hogy községünknek megfelelő tenyészállatai legyenek, vagy pedig rábizzuk a beszerzést a kupaktanácsra azzal a szigorú jelszóval, hogy csak minél olosóbbat vegyenek! Azt szeretjük, hogy 1—2—3 pár szép, járomba fogott fehér ökrök előtt félvállra vetett subával bebillegjünk a nagyvásárba s aztán, mikor kérdik az ökrök árát, csak úgy foghegyről feleljünk. Ez igazán szép és épületes dolog, de ne feledjük, hogy ha nem tartunk megfelelő bikákat, hát nem születnek 30, meg 40 ezer lejes pár ökrök.

Hát a buzát úgy esávézza mindenki, ahogy kell? Dehogyan is! Aztán csépléskor azt mondjuk, hogy azért üszkös a buzánk, mert olyan volt az esztendő!

Azt is tudjuk, hogy fontos a jó, ászta, nemesített vetőmagvak használata, mert azok, ha földünk különben megfelelő, hát busásan fizetnek, azért még sem termeljük ezeket olyan mértékben, mint kellene.

(Pusztakamarás.)

Szász Ferenc.

A dohánytermelők tönkretételé. Az ideai dohánybeváltás nagy csalódásokat és óriási anyagi veszteségeket okozott a dohánytermelőknek. A monopolkiküldöttjei vidékenként más és más módot találtak ki a termelők megrövidítésére. Felvinc környékén az történt, hogy

nemcsak pénzt nem adtak a gazdáknak, hanem különféle címeken kifogásolt dohányukat elégették s ráadásul súlyosan megbírságotlák őket. Az érmi-hályfalvi beváltónál pedig a szerződésben megállapított 16—22 lejes ár helyett 8—12 lejjel fizették ki a gazdákat. Ez az el-

járás az egész dohánytermelő környéket anyagi válságba sodorta. Legsomorubb a dologban, hogy a termelők kiáltó sérelmeik orvoslása végett hiába fordultak a Monopol igazgatóságához, a kiküldött inspektor felületes megjegyzésekkel fizette ki őket.

MULATTATÓ

ÜZENTEM A HARGITÁNAK...

*Üzenem a Hargitának,
a Hargitán minden fának,
minden fán a falevélnék:
hogy azok, kik ott születünk
s szép hazánktól messze jöttünk,
— a távolban rosszul élnek.*

*Visszaüzent a Hargita,
Hargitáról mindenik fa,
minden fának a levele:
hogy akik otthon maradtak,
nálunk ők sem boldogabbak,
— szívük panasszal van tele...*

Péterfy Tamás.

Kolumbán Pál rendes tanítja a vármegyét.

A régi, jó világban nagy tisztesség volt a falusi bíróság. Aki elnyerhette ezt a legfőbb falusi hivatalt, az, tudom Isten, még a pap-pal se cserélt volna. A bíró volt az első ember a faluban. De nem is vehette akárki kezébe a bírói pálcát, hanem csak az, akinek megvolt a hozzávaló tudománya, birtoka és a falu törzsgyökeres polgára volt.

Akkor a jobb gazdák rendesen tanították gyermekeiket. Három, négy gimnáziumot végzett a legtöbb székely fiú. Ezek közül kerültek ki a falu bírái: okos, értelmes székely emberek, telve erős vallásos érzéssel, emberbecsüléssel, ragaszkodva a régi székely hagyományokhoz. A tudomány mellé birtok is kellett. A falu vagyonáért, ha volt, ha nem volt: felelni kellett a bírónak. És csak vagyonos bíró felelhetett. Nem is herdálódott el abból egy árva fillér se. Arra is büszke volt a falu népe, hogy hány ekével megy ki a bíró szántani. Szegény bírónak a tekintélye is szegény lett volna. Ez nem a szegénység lebecsülése volt: hanem a falu megbecsülése. De a legfőbb kellemég mégis az volt, hogy a bíró törzsgyökeres falutag legyen. Idegenből oda származott, beházasodott ember, akármilyen okos volt: nem nyert bíróságot. Ezt is a falu becsülete hozta magával. Szegény lett volna, hogy idegen faluból: kölcsön kérjenek bírót.

Azóla sok minden megváltozott!

Ezelőtt körülbelül harminc esztendővel Száldobos községben Kolumbán Pált választották községi bírónak. Megvolt benne minden jó tulajdonság, mi egy falubíróban megkívántatott. Jó gazda, tanult, okos ember, ő a falunak, sőt a szomszéd faluknak is, törzsgyökeres gazdája, kik közül nem egy neves ember volt a vármegyében is.

Szerette mindenki, mert nem volt gögöri büszke. Érdeme szerint megbecsülte az embert. Segített a szegényen, ha bajban volt. Az uraknak nem hizelkedett, nem kereste a kegyelmüket. Szavát bátran felemelte az igazság mellett, bárkivel szemben. Ezért ellenségei nem akadtak: de azokat csakhamar lefegyverezte előzékenységével. Haragot senkivel sem tartott.

Csak így lehetett benn a faluban és körül a mezőn, erdőn rendet tartani. Nem is volt olyan rend messze a faluban, mint Száldoboson. Perlekedés csak ritkán akadt. A falu bíróján, bíró uram előtt mindent eligazítottak. Rendesen békességgel. Pénzét senki sem vitt az ügyvédnek, hanem megtakarította. Vagyont szerzett.

A nagyok példáját követték az ifjak is: nem korcsmáztak, táncban nem verekedtek: mert bíró uram, mint a gondos apa, mindenütt ott volt. Tanácsolt, intett, békített. Igaz: hogy az ifjuság is más volt, mint ma. Lelehet fogékonyabb a jóra, szíve engedékenyebb a intésre. A világegés még nem rontotta volna meg ősi tiszta erkölceseit.

Kolumbán Pál nemcsak a községben tartott rendet és tekintélyt, hanem egy alkalommal még a vármegyét is rendre tanította. Valami községi ügyben magához idézte egyszer az alispán. Domokos Andor volt akkor Udvarhelymegye alispánja. Régi, háromszéki premor család sarja. Előkelő, finom uri ember, kiváló jogász, elsőrangú közigazgatási tekintély: de a néppel nem sokat törődött. Bajai nyomoruságai iránt nem volt semmi érzék. A hivatalos ügyeket a rideg paragrafusok szerint intézte, minden melegség nélkül.

Kolumbán Pál a kitűzött időre, reggel lenne órára pontosan megjelent az alispáni irodáinak előszobájában. Kopogtat. Ajtót nyit és belép. Az alispán puha, kényelmes bőrszékben ül. Beszélgetett három vármegyei urral. Bizonyosan valami fontos vármegyei ügyet tárgyaltak. Kolumbán Pál köszön illedelmesen.

— Szerencsés jó napot kívánok alispán urnak.

— Várjon künn, — mordul rá az alispán, nem fogadva még a köszönését se.

Kolumbán Pál nem volt elkészülve erre a fogadtatásra. Még a köszönését se fogadta, mikor ő még a csordapásztornak is kalapot emel. Csudálkozott nagyon. De visszahuzódott és várt az előszobában. Közben nézegetett ki az ablakon. Szemben van a vármegyeházzal a református torony. Nézte az órát. Kilenc óra. Egy félóra múlva ismét kopogtat. Belép. Az alispán ismét rákiált.

— Mondtam, hogy várjon künn. Nem hal-
nelotta?

Kolumbán Pál, szó nélkül, ismét visszahuzódott és várt türelmesen. Számlálta az óratűtést. Mikor a toronyóra elütötte a tizet: ismét benyit. A beszélgetés tovább folyt. Az alispán most még mérgesebben kiált rá:

— Várjon!

De Kolumbán Pál most nem huzódott vissza és nem várt, hanem beszélt.

— Én Kolumbán Pál vagyok, a micsodás, zaldobos község birója. Az alispán ur engem a délelőtt 9 órára rendelt ide. Én 40 kilométer távolságról pontosan eljöttem, már egy órára, hogy itt vagyok és várok. Kérem alispán urat, intézze el velem, amiért idézett, különben amint jöttem: megyek haza. Várni — tthon is tudok.

Az urak összenéztek. Az erélyes, bátor fel-

lépés meglepte mindeniket, de a legjobban az alispánt, ő sem volt erre elkészülve. Ekkor a tiszti ügyész halkán odaszól neki:

— Andor, intézd el ennek az embernek az ügyét.

Domokos Andor megértette, hogy egy szé-
kely birót nem lehet úgy fogadni, mint ahogy ő fogadta, hanem annak is éppen úgy kijár a tisztesség, akárcsak a főszolgabirónak. Rög-
tön csengetett. Hozták az aktákat. De még volt egy kérdése, ha nem is olyan hangon, mint előzőleg.

— Mivel igazolja magát?

— Alispán ur rendelte, hogy hozzam magammal a község pecsétnyomóját. Itt van. Ez az én igazolványom.

Tíz perc sem telt bele, a Kolumbán Pál ügye el volt intézve. A nevét aláírta, a pecsétnyomót melléje nyomta. Illedelmesen köszönt és indult haza, mint aki dolgát jól végezte.

Igy tanította rendre Kolumbán Pál a vármegyét.

Azóta az idő nagyot változott!

Domokos Andor Budapestre költözött. Ügyvédi irodát nyitott. Valószínű, hogy ügyfeleit most ő is másképpen fogadja. Kolumbán Pál is elköltözött: a más világra. De, ha élne: ma is éppen úgy megvédené a székekely bíró becsületét, mint akkor.

Vajda Ferenc.

Próságok * Adomák

felmentett vádlott kívánsága.

Egy megrögzött bűnös került méltelen a törvényszék elé. A bírád azonban, amelyet az ügyész-
nég emelt ellene, most az egy-
ezzer nem igazolódott be s így
mentették őt.

Fellebbezek, fellebbezek!
szólt a vádlott az ítélet kihir-
tése után.

Megörült maga — csodál-
kozik az elnök — fellebbez a
mentő ítélet ellen?

Igenis, fellebbezek, hádd
adják meg a tábián is, hogy
állan vagyok — eddig csak
ismertek, mint bűnöst.

Kártyás ésszel...

— Látszik, hogy maga nem
kártyás ember, mert akkor
tudná, hogy színre-szint kell
tenni.

— Honnan látja?

— A zöld kalapjáról. Zöldet
tett — tőkre.

Cserepat, földgázzal égetett, fagyállót, tartóst

«Terrasit» nemes vakolatot, templo-
mok vakolásához, mely színtartó,
viharálló, javítást nem igényel,
Cementlapot izléses kivitelben, kü-
lönböző színben és motívummal
előnyösen szállít a

MERCULES S. A.
Dicőszánmártn-Dicsőszentmárton.

Tanácsadó

Többeknek. Igen gyakran
előfordul, hogy a tanácskerő elő-
fizetőink egy levélben több s egy-
mástól teljesen független kérdés-
ben kérnek tőlünk tanácsot. Ter-
mészetes dolog, hogy a különböző
kérdések miatt ugyanannyi szak-
értőnkhez kell fordulni, mint
ahány kérdés van feltéve. Ezért
tehát közöljük az érdekeltekkel,
hogy a tanácskerés miatti 20 Lej
annyiszor számítandó, ahány kü-
lönböző tartalmu kérdésben kér-
nek tőlünk tanácsot, tehát ha va-
laki egy levélben 3 kérdésre kér ta-
nácsot, 60 Lej küldendő bc. Ezen-
kívül tanácsos minden kérdést kü-
lön papírra írni, mert akkor azon-
nal átadhatjuk szakértőinknek s
nem kell egyik szakértőnek a más-
sára várni.

Lesoványodott, erőtlén, vérszegény-tüdőbajos betegek részére áldás a *Grasin erőtápszer*. Lapunk hátlapján levő hirdetésükre felhívjuk figyelmét.

Sz. S. A kongrua után hivatalból vonják le az adókat, így ezen összeg után Marosszentkirályon nem adóztatják meg. Az egyházközség terület székelyén történik a levonás, tehát itt sérelem nincs. A globális adót csak egy helyen Marosszentkirályon fizeti. Adót mindig azon összeg után fizet, a mekkora összeget kiutalnak, ez tehát nincs összefüggésben a nyugdíj megállapításával.

Sz. A. Hogy a községi pótdóra vonatkozólag helyes választ adhassunk, szükségünk van és ismernünk kell a beszedett községi taxa pontos megnevezését év szerint (melyik évben és minő címen lett a taxa kiróva), mert a vonatkozó törvények szerint a községnek jogában áll többféle taxát kivetni. Pl. utadó taxa, cég-tábla taxa, 50 százalékos pótdadó, stb. Helyes volna a kapott nyugta másodlatát — amelyben a kirótt taxák pontosan fel legyenek tüntetve — nekünk beküldeni és egyben velünk közölni azt is, hogy van-e autója, vagy más fogatja.

A 2-ik pontra vonatkozólag közöljük, hogy az utadó törvény 118. és 119. szakaszai a közmunka kötelezettséget törölte, míg a közigazgatási törvény 432-ik szakasza 1930. év végéig csakis árviz, tűzvész és hózivatar alkalmával igénybevehető közmunkát ismer. A közigazgatási törvény 432. és 435. szakaszait módosító törvény VI. és VII. szakaszai értelmében már a folyó évtől kezdődőleg a községek jogosultak — a községi költségvetéssel egyidejűleg — községi közmunka kötelezettséget is megállapítani, természetesen csakis ezen módosító törvény VIII. szakaszában előírt alakiságok betartása mellett.

Jegyző. Miután a H. L.-nek adott válaszukban az uttörvény vonatkozó szakaszaira hivatkoztunk, azt egész terjedelmében fentartjuk.

Válaszadásunk után jelent meg a hivatalos lap 1931. évi 23-ik számában a közigazgatási törvény egyes szakaszait módosító törvény, amelynek VII-ik szakasza a közigazg. törvény 435-ik szakaszát

akként módosítja, hogy a községi tanács a költségvetés elkészítésével kapcsolatosan többek között közmunka kötelezettséget is állapíthat meg, természetesen a módosító törvény VIII-ik szakaszában előírt alakiságok betartása mellett.

Ami a B. F. alatt közölt jegyzői napidijra és utiáltalányra vonatkozó válaszukat illeti, egész terjedelmében fentartjuk.

G. I. Aki fogtechnikus akar lenni, annak két-három évig először tanulnia kell valamelyik fogorvosnál. Ha a gyakorlatban biztosnak érzi magát, jelentkeznie kell egy bukaresti bizottság előtt, mely 500 lej befizetése után próbamunkát végeztet a jelentkezővel. Ez a vizsga azonban csak arra képesít, hogy más mellett dolgozhasson. Az önálló munka gyakorlásához újabb, nem segéd, hanem mestervizsgát kell letennie.

M. F. 1. A Nogradmegyében levő Etes nevű község jelenleg is Magyarországhoz tartozik és Salgótarjántól néhány kilométerre van. Oda eljutni utlevéllel lehet. Az utlevél elkészítéséért egy évi időtartamra 660 lej fizetendő, míg a vizumért 370 lej. Azt nem tudjuk pontosan megállapítani, hogy az utiköltség oda és vissza mennyibe kerül, azonban becslés szerint III. osztályon 1800—2000 lejbe hozzávetőleg. 2. Az örökségi ügyet még most is meg lehet indítani, de először jó volna, ha balassagyarmati közjegyzőtől az iratokat kikérné és csak az esetben odautazni, ha az ügy kilá-

tással kecsegtet. Jogtanácsos levélben szívesen utbaigazítja Sorsjegye az eddigi húzás nem nyert. Ha Ön a további lépések után érdeklődik nálunk, válasz bélyeget is mellékeljen, esetben közöljük Önnel, sorsjegye nyert-e. 4. A B. F. alatt közölt tanácsadásunk a lánosságban mindenkit érdekelhet, azonban sajnálatunkra közölhetjük, hogy az illető nyik községben lakik, csak a log az ő engedélyével.

B. L. Ugy a község, mint a tulajdonosok, akiknek földje sincs vezet, egyetemlegesen kivesek a sáncot kitakarítani. Látni látjuk tisztán, hogy a vízfolyásmezőről jön a községbe, vagy ditva a községből folyik a víz mezei árokba. A község kötelező sajtú sáncrésztétét maga tisztartatni s a földtulajdonosok maguk sáncát takaríttatják. Kintettel, hogy itt közös a tanácsos, hogy együttesen a podjanak meg a község és a földtulajdonosok.

Reménykedő. Jól adta meg címet, de levelének végén elcsúszta azzal, hogy: „mert tudom, hogy a teljes kijavulás lehetetlen.“ Ebben nincs igazságszeresére, mert aki tüdőcsueshurk 18—20 kgr.-ot hizott, az „reménykedő“ lehet, de kétségbeesett. A vérvizsgálat azt mutatta, hogy a vére tiszta. A hát- és melljások sokszor nehezen szűnik meg, különösen ha nehéz munkát végez. Étrendben a jó táplakozás a fontos, ehetik mindegyesét a 2—3 deciliter bor sem Nyáron a napkúra (de óvatosan!), télen a kvarz-kezelés segít a hát- és mellfájásokon.

Dr.

Halálraítélt. Róm szomorú híren kíván választ kapni. Én szem, mikor a gipsz-ágyat felváltottam. Mivel az ortopéd-kezelés rossz már s fájdalmai vannak s egyébként is nyughatatlan tegege miatt, legjobb lenne legelő ortopéd-kórházba menni, mert betegségének kezelésszakorvosra van feltétlenül szüksége. Nem lehetetlen, hogy csontszilánkokat, darabkákat fognak távolítani, mint a hírből említett leánynál. Örvényben 19 kilót hizott. Dr. G.

Czelnai Eszter:

CUKRÁSZAT ÉS HIDEG BÜFFÉ

II. bővített és javított kiadás
ára 140— Lei.

A könyv új kiadásában nemcsak a csinos, izléses találatot tanítja meg tökéletesen, de a takarékos és kiadós főzésre, még a vendéglátásnál is. Ebből a szempontból is hézagpótló munka, mely minden háziartásnak nélkülözhetetlen. A könyv nemcsak kitűnő tanítási módszer, pontos utbaigazításai, legmodernebb receptjei, de olcsósága miatt is nagy kedveltségnek örvend.

Főbizománys a

MINERVA könyvkereskedés

Ciul-Kolozsvár, Str. Reg. Maria - Doák F.-u. 1.

P. F. Szabéd. Legjobb volna, ha a len termelését és értékesítését vidékükön a Marosmegyei Földmives szövetség szervezné meg. Forduljanak tehát kérésükkel a Marosvásárhelyen székelő Földmives szövetséghez, vagy annak elnökéhez Mikó Lászlóhoz.

Beteg. Zsigerek a belső szervek, pl. lép, máj, vesék, stb. de hogy kezelőorvosa a mondott kifejezés alatt mit és hogyan értett, azt ő tudja. Tőle kellett volna megkérdezze, hogy miféle zsiger-ideg beteg? Annyi bizonyos, hogy az ajánlott Tonikum „Roche” jó orvosság, étvágygerjesztő és erősítő s így idegbetegségnél is alkalmazható; hátránya, hogy kissé drága. Véleményem szerint legjobb lenne alkalomadtán kimonodtan szakorvossal megvizsgáltatnia magát nagyobb városban, ahol a szakorvosok minden szükséges segédeszközzel fel vannak szerelve.

Dr. G. E.

N. I. Iskolai év közepén nehéz alkalmas helyet találni fiának. Valamennyi segélyző egyesület gondoskodott arról, hogy ne maradjon üres hely. Mást nem tudunk ajánlani; próbálja meg, fiát ebben az iskolai évben még valahogy ellátni, ha ez sikerül, ez év májusában keressen fel újra, akkor majd közbenjárunk, hogy az új iskolai évben fiát valahol elhelyezzük.

K. leut. A. „Magyar Nép” hasábjain, a „Tanácsadó” rovatban már több ízben megjelent hasonló tanács, néhány számmal visszamenőleg keresse meg az *E. prae-mat.* cím alatt adott tanácsot s ez Önre is fog vonatkozni. Remélem, hogy a „Magyar Nép” számait nem dobálja el s így a feleletet megtalálja. Mindamellert nem ártana orvoshoz elmenie és elpanaszolnia legújabb megfigyeléseit. **Dr. G. E.**

Vasutas özvegye. A törvény szerint a nyugdíjas az év 12 hónapjából 9 hónapot köteles itt tölteni. A végkielégítés 3 havi nyugdíj. Addig ki ne menjen, míg be nem ad egy kérést melyben vázolja helyzetét és nem kap írásban engedélyt és biztosítást arra, hogy nyugdíját megtarthassa, ha kimegy is, persze az engedély bizonyos feltételekhez lesz kötve.

Szerkesztői üzenetek

Már közeledik az idő a harmadik naptár expedícióhoz, amelyet néhány nap múlva meg is kezdünk. Naptár készletünk még tart s így ha a hátrálékát beküldte, vagy legkésőbb március 1-ig beküldi, a naptárt minden körülmények között elküldjük címére.

A múlt év végén kiküldött torborzó lev. lapjainkból sajnos nagyon kevés érkezett vissza új előfizetőkkel, pedig a gyűjtőknek ajándékkönyveket adunk. Felkérünk tehát minden egyes olvasót, hogy szerény erejétől telhetőleg igyekezzék lapunk olvasó táborát megerősíteni, mert csak úgy érhettjük el azt a célt, hogy egy nagyobb és díszesebb lapot adhasunk: minden héten előfizetők kezébe.

R. F. F-é Mezőköbölkut. Sch. F. Csanálos. T. G. Józsefháza. Cs. B. Hadikfalva. B. M. Erzsébetbánya. ifj. M. G. J. Nagyalambfalva. Zs. F. Mészko. ifj. M. S. Küküllőpócsfalva. H. M. Szentkatolna. F. P. Otelek. B. Gy. Farnos. M. Z. Érbogyoszló. D. J. Mikóújfalva. A. P. Ferdinánd. F. I. Barót. A. I. Nyikómalomfalva. G. Gy. Ozsdola. T. F. Szaniszló.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálaikat és köszönetüket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

G. G. Lord Rothermere címe: London, Redaction of Daily Mail. Tudomásunk szerint jelenleg Londonban van.

T. I. Mezőcsán. Sajnos H. Z. ügyében nem tudunk semmit sem tenni.

B. D. A. „Méltóságos csizmadia” a szindarabot, ha még szüksége van rá, megkaphatja Kiss Ferenc ref. lelkész urnál Hoghia-Hodgya, Udvarhely megye, aki már régebben beszerezte.

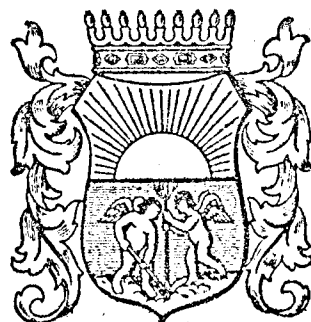
N. I. Secelcan. Sajnos a gyöngyajak teát nem tudjuk elküldeni sem mi, sem pedig Dr. Péter Béla igazgató ur, mert teljesen kifogyott. Csak tavasszal, májusban lesz ismét s akkor szíveskedjék újból érdeklődni.

H. A. A. „Pek” ügyében szíveskedjék a bukaresti Frederic Spodheim céghez fordulni (B-dul Elisabeta 55.). Levelében hivatkozzék lapunkra.

Lelkészi hívatat. A kérezt sorsjegyet nem ismerjük. Szíveskedjék megírni, hogy a sorsjegy hol lett kibocsátva, valamint mikorra s melyik városba volt említve a huzás napja. Ez a sorsjegyben meg kell legyen.

Özv. F. S-né. Tanácsadási díj nélküli levelekre nem válaszolunk.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: K. J. Czegótelke 175, S. I. Krizba 1870, W. R. Maramarossziget 170 (r. 1930. november 1-ig, múlt év végéig még 30 lejt kérünk), J. F. Csikszentgyörgy 175, Pókafeszturól: Hittelszövetkezet 170 és G. M. J. 175, F. R. Marosludas 175, D. M. Korond 170, L. D. Csekefalva 175, F. J. Oklánd 175, M. A. Szentegyházfalva 175, P. S. Aranyosegerbegy 175, P. F. Aranyosbánya 170, K. M. Türkös 150 (1930. dec. 31-ig még 22 lejt kérünk), S. J. Apáca 170, Cs. J. Szászánás 135, B. I. Küküllődombó 345, Erdődöről: ifj. K. M. 175. és id. Sz. K. 170, B. G. Boldogfalva 175, Sp. A. Nagybánya 85 (r. 1930. dec. 31-ig), V. S. Misztótfalu 175, Sándorhomokról: T. A. 175, és L. B. 325, B. I. Gálospetri 170, M. I. Zilah 175, id. H. J. Nagymajtény 175, L. I. Csikkarefalva 175, A. A. Csikdánfalva 190, Sz. A. Gyergyócsomafalva 130, N. L. Csiklázár-

Gyümölcsfaoltványok

diszfák, diszcserejk, rózsák, szőlőoltványok, amerikai alanyvesszők legutányosabb beszerzési forrása gróf Bethlen László faiskolája és szőlőoltványtelepénél Reteg-Retteg, jud. Someș.

falva 340 (r. 1930. dec. 31-ig).
Csikszerdából: K. A. 175, és B. J. 175, S. I. Csikszenttamás 175, A. L. Tekerőpatak 175, B. J. A-é Gyergyóujfalva 345 (r. 1930. dec. 31-ig), D. J. Páké 170, D. J. Csomakörös 170, ifj. S. J. Páké 175, Sz. S. Bodos 175, K. L. Sepsibükszád 175, P. I. Bölön 175, R. M. Oltszem 175, L. J. Haraly 163, K. J. Barót 175, D. Gy. Nagyajta 175, K. I. Sepsibükszád 175, K. L. Árpád 175, **Zalánpatokról:** K. J. 190 és T. J. 175, özv. E. M-né Berettyószéplak 190, M. B. Ant 175, F. M. J. Jobbágyfalva 350 (r. 1931. dec. 31-ig), G. E. Nyáradszenbenedek 175, V. Gy. Palotailva 170, M. J. Toldalag 175, D. T. Obesenyő 345 és 170 (r. 1931. dec. 31-ig), F. I. Somkerék 175, G. Gy. Hal mágy 315, Sz. A. Alsórákos 345 (r. 1930. dec. 31-ig), Polgári Olvasó Egylet Székelyhid 170, (r. 1931. dec. 31-ig), id. K. D. Rava 175, B. D. Segesvár 170. **Máramaroszigetről:** P. J. 170, P. J. 170, K. K. 170, G. L. 175, K. K. M. Mezőterem 651, B. S. Zilah 100 (r. 1931. jul. 15-ig), Ifj. B. F. Szilágnagyfalva 170, Sz. A. Érsemlyén 175, M. B. Érsemlyén 175, Kath. Legényegylet Mezőfény 170, B. I. Olasztelek 270, M. S. Olasztelek 175, G. K. Világos 680, V. L-né Zalatna 95, (r. 1930. jul. 1-ig), G. Sz. E. és H. I. Nagyvárad 170—170, H. E. Nagyvárad 85, T. J. Érkeserű 170 (r. 1931. febr. 1-ig), S. A. Gyergyószentmiklós 170, Sz. A. Vulkán 180 (r. 1930. dec. 31-ig), P. D. Vásáros 340, K. G. Amac 170 Lej.

Tüdőbetegek kérjenek ismertető füzetet az Oláh Károly plebános ur által feltalált kiváló hatású Antiptysin államilag engedélyezett tüdőbaj elleni gyógyszerről. Díjmentesen küld az egyedüli készítő **Osváth Gyógyszertár, Târgu-Mureş-Marosvásárhely,**

Apróhirdetések

Eladnám Sacaseni—Érszakácsi határában levő 65 katasztrális hold szántó—kaszáló és 1 hold szőlő földemet, 3 szoba, konyha és gazdasági épületekkel jól felszerelt belsegemet. **Sikolya István, Sacaseni—Érszakácsi, jud. Salaj.**

Amerikai fehér Leghorn és vörös Rhode Island-i tenyésztőjás, egy napos csibe, évi 240-en felüli tojás után tojók kaphatók **Künnle József gazdaságában Lujza Fajbaromfi Farm Sft. Gheorghe — Sepsiszentgyörgyön.** Kisgazdáknak reklám árban egy kotló alá (15 tojás) 300 lej.

Eladó 30 hold 1200 □-öl prima fekete szántóföld tanyával együtt, holdanként 14 ezer lejért. **Cim: Turi Sándor, Chesereu-Érkeserű, Szilágy megye.**

Szőlőkezelő, ki a szőlészet, borászat és mezőgazdaság terén nagy gyakorlattal és kitűnő működési bizonyítványokkal rendelkezik, állást keres. Szíves megkezesések: **S. Gy. Pankota 460, Arad megye** címre küldendők.

Gazdaság és méhészetben szaképzett, több évi gyakorlattal, jó bizonyítvánnyal, 38 éves, ref. nős, állást keres. Ajánlatokat „**Ispán**” jelígre a kiadóba kérek.

Szamosmegyeri gazdasági kiállításon 1930. okt. 14-én dicséret oklevélle és díjazással kitüntetett vörös izlandi tyukok tenyész tojása eladó; darabonként 15 Lei. **Cim: Balla Gáborné, Sic—Szék, jud. Somes.**

Szakácsnét, megbízható, ki önállóan tud főzni, keresek falura, máreiusra. **Klobusiczky Andorné földbirtokosné, Gurasada—Guraszáda, jud. Hunedoara.**

Riparia portalis vesszőt kessek megvételre és ajánlatot rek: **Füssy József, Turda-Te-**

Tejgazdasági szakiskolát gazdaságot végzett, 48 éves, egyén vagyok. Tehénészetnél és tejszövetkezetnél tejkezelés és kiállításra is vállalkozom. páni, számtartói állást keres. **„Szorgalmas gazda”** jelígre. C a kiadóhivatalban.

Eladó birtok 20-tól 30 holdig ezer Lejért holdja, 1200 négyszögletes. A föld egyenes, fekete laj. Van rajta egy 16 méter hosszú ház s egy 10 méter hosszú istálló. A községtől és vasútállomástól egy és fél kilométerre van. **T. Jánosné Silindru—Erselénd, I. harmegye.**

A szerkesztésért felel:

GYALLAY DOMOKOS

Vérszegények, sápadtak, étvágytalanok, legyengültek gyökori fejfájásban, tüdőhurutban szenvedők kérjenek ismertető füzetet a **dr. Földes-féle Ferrö Vastáplíkörről.** Mindenkinek tejesen díjmentesen küldi **dr. Földes** gyógyszer-tára és vegyész-laboratóriuma Arad, Str. Ennescu 24. sz.

Gazdak Takarékpénztára R. Cluj-Kolozsvár, Cal. Victoriei 33 (Ref. Theol.)
Telefon 119 sz.

Takarék betéteket a legelőnyösebben kamatoztat. Váltókölcsonöket folyósít.

A KELETI UJSÁG társasutazást rendez a március 20—25-ig tartó budapesti **Országos Mezőgazdasági Kiállításra és Vásárra**

A társasutazásra jelentkezni lehet a „MAGYAR NÉP” kiadóhivatalában. — Kedvezményes utazásra jogosító mintavásári igazolványok kaphatók a „MAGYAR NÉP” kiadóhivatalában is. Az igazolvány ára, amely feláron való utazásra és ingyenes vizumra jogosít, 180— le

**Kolozsvári
Takarékpénztár és
Hitelbank Részv.-Társ.**
Cluj-Kolozsvár, P. Uairii (Főter) 7.

Betéteket előnyös kamat mellett fogad el és rendszerint felmondás nélkül fizet vissza. — Oleső kölcsönöket nyújt

Fiókjai: Dej-Dés, Dicsőánmarfa-Dicsőszentmárton, Alba-Julio-Gyulafehérvár, Targu-Murás-Marosvásárhely, Oreda—Nagyvárad és Timisoara—Temesvár.

Saját tőkéi 143 millió lei.

Affiliált intézetei:

Tordaaranyos várm. Tak.-pénztár Rt. Turda-Torda, Alsófehérvárm. Gazdasági Bank és Tak.-pénztár Rt. Aiud-Nagyenyed, Udvarhely-megyei Tak.-pénztár Odorheiu-Székelyudvarhely és Cristur-Székelykeresztur, Szászrégenvidéki Tak.-pénztár Rt. Reghin-Szászrégen, Népbank Rt. Huedn-Bánfilyhunyad és Szamosújvári Hitelbank Rt. Gherla—Sz.ujvár.

Minden bankügyletet a legelőnyösebben végezt. Aruraktárai a vasut mellett.

**Birá Vencel:
KESERÜ SERBET**

Ara 80—Leu.

Új történelmi regény a török hódoltság korából. A kiváló történettudós ezuttal izgalmas meseszöveg keretében tárja elénk a kor történelmét.

A pénz előre beküldése ellenében portómentesen küldi a

**MINERVA
KÖNYVKERESKEDÉS**

Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria Deák Ferenc-u. I. sz.

**Tenyész-
Bikavásár**

lesz megtartva
1931. év március hó 3-án
Diosig — Bihardioszegzen.

Eladásra kerül 100 darab fehér magyar és pirostarka tenyészigazolvánnyal ellátott apaállat.

Vetőmagvak

gazdasági magvak
konyhakerti magvak
virág magvak
here magvak
takarmányrépa magvak
legmegbízhatóbb minőségben

szőlő, gyümölcs és állatvédelmi anyagok, mindennemű gazdasági cikkek

MEZŐGAZDÁK

Kereskedelmi Részv.-Társ.

Alapítástól az 1900. évben **ARAD** Alapítástól az 1902. évben
Árjegyzék kívánatra ingyen!

Szabadalmi törvény

megjelent magyar nyelven kapcsolatban a nemzetközi egyezményvel és sok hasznos tudnivalókkal. Ara előre fizetve 50 lei, utánvétellel 65 lei.

VASS A. szabadalmi ügyvivő
Cluj-Kolozsvár, Str. Drăgălina 122.
(volt Fellegvári-út)

Könyvkereskedésekben is kapható!

Égyetlen darab

**DISTOL
EXPRES**

*biztosan meggyógyítja
a mételyes juhot*
Darabja 14 Lei

**ÓVAKODJUNK UTÁNZATOKTÓL
KÉRJÜK MINDENÜTT A VALÓDI FEKETE
TOKOKAT EZÜSTÖS DISTOL FELIRÁSSAL**

KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRAKBAN ÉS DROGÉRIÁKBAN
FŐLBRÁKAT: **FREDERIC SPODHEIM & Co.**
BUCUREȘTI - RD. ELISABETHA 55

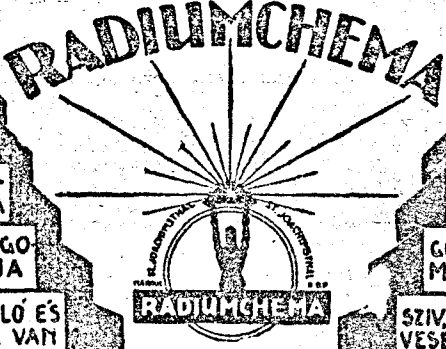
Lesoványodott, erőflen,
vérszegény, tüdőbajos
betegek részére áldás a

GRASIN

erőlápser. — Étvágy ja-
vító, erősítő, vérképző
hatása szembe lünő.

Kapható: gyógyszerárakban és Dr. Nagy Árpád gyógyszerárában
Cluj-Kolozsvár, Calea Motilor. — Egy doboz 120 lei. Postán küldve
135 lei. Egy teljes kúrához 5 doboz 600 lei bérmentve, utánvétellel.
Használati utasítás minden dobozhoz mellékelve.

RADIUMCHEMA

RADIUMGYÖGYMÁRNÁK

LEGZEST ELÉNKITI	RHEUMA ISCHIAS
VERELLATÁST FOKOZZA	IZÜLETI GYULLADÁSOK
ANYAGCSERÉT SZABÁLYOZZA	IDEGBAJOK ZSABA, BENULÁS
IDEGEKET KI- EGYENSÜLYOZZA	ÉRELMESZESEDE'S NŐI BAJOK
MÉRGEZŐ ANYAGO- KAT ELTÁVOLITJA	GOLYVA, CUKORBAJ MIGRÉN, BŐRBAJOK
GYULLADÁST GÁTLÓ ÉS FELSZÍVÓ HATÁSA VAN	SZIV-GYOMOR, LÉP-MÁJ- VESE-HASBÁNTALMAK
MIRIGYEK MŰKÖDESE- T SZABÁLYOZZA, FAJDALMAT CSILLAPIT	TÜDŐ-TUBERKULOTI- KUS MEGBETEGEDE- SEK, ASTHMA STB. STB.

Beszerezhető és ingyenes felvilágosítást nyerhet:

St. Joachimsthal „Radiumchema“ romániai igazgatóságánál
ARAD, Str. Consistorului (v. Batthányi-utca) 31.

Petőfi Sándor összes költeményei
az Erdélyi Irodalmi Társaság kiadása ára füzve 100 lei,
diszkótésben 150 lei Megrendelhető kiadóhivatalunk utján

ARAINKAT LESZÁLLÍTOTTUK
tehát nincs mentsége Önnek, ha hagyja gyümölcsfáit az idén is tönkremenni.
Permetezzen a tél folyamán, rügyfakadás előtt, level-, pajzs-, vértetű,
valamint mindennemű kártevő ellen

„DENDRIN”-nel
vagy a kétszeres erősségű

„NEODENDRIN”-nel
Pár héttel rügyfakadás előtt pedig permetezzen lisztharman, monilia,
gombák ellen, bordói lével kevert

„AMONIL”-al
Ne feledje el „SOTOR” hernyóenyvgyűrűjét ujjal felcserélni.
Ingyenes részletes utmutatást nyújt a gyártó:

Moskovits Ipartelepek R.-T.
Oradea—Nagyvárad.

**Mezőgazdasági Bank
és Takarékpénztár Rt**

Cluj-Kolozsvár, Cal. R. Ferdinand
(v. Wesselényi Miklós-utca) 7. sz.

Fióktintézetek:
Dej-Dés, Beclean-Bethlen,
Cehul-Silvaniei-Szilágycseh
Jibou-Zsibó, Zálau—Zilah.

Affiliált intézetek:
A Nagyenyedi Kisegítő Tak.-pénztár
R.-T. Aiud-Nagyenyed és ennek
Uioara-Marosujvári fióktintézete. —

Saját tőkék:
60.000.000 Lei.

Foglalkozik a banküzlet minden
ággzatával. Átutalásokat bel- és
külföldre legelőnyösebben
és legpontosabban eszközöl. —
Engedélyezett devizahely.

AMBROSI, FISCHER & CO.
AIUD—NAGYENYED

A tavaszi szállítás megkezdő-
dőlt. Aki biztos eredményt akar
elérni, ültessen FISCHER-féle
fákat, bokrokat.

Árjegyzék kívánatra díjtalanul